

ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009 • € 6

Βέβαιο παρόν,
έλλον ανησυχητικό

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Υπάρχει φως
στο τούνελ;

Lloyd's List
Greek Shipping Awards

5η χρονιά

ΑΙΟΛΟΣ ΚΕΝΤΕΡΗΣ I

*Ταχύπλοο στην
άγωνα γραμμή*

ΕΛ. ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ

*Μας ενώνουν τα
νησιά της Ελλάδας*

Δ/Ε ΑΚΤΕΑ OSRV

*Άγρυπνος φρουρός
στο Αιγαίο*

ΝΙΚΟΛΑΣ Σ.

ΛΑΙΜΟΣ

Βασικός Γενικός Διευθυντής

σελ. 76

62 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ

«Μας ενώνουν τα νησιά της Ελλάδας». Ο πρόεδρος του Ελληνικού Δικτύου Μικρών Νησιών μιλά εκ βαθέων στην Θεοδοσία Κοντζόγλου, για τα νησιά της Ελλάδας

76 Δ/Ξ ΑΚΤΕΑ OSRV

«Άγριπνος φρουρός στο Αιγαίο». Πρώτη φορά ένα υπό ελληνική σημαία πλοίο αναλαμβάνει την προστασία της Αν. Μεσογείου από ρυπάνσεις μεγάλης κλίμακας. Ανήκει στην PolRom Oil

84 ΘΑΛΑΣΣΑΓΟΡΑ

Επαναδιαπραγματεύσεις και υπομονή • Πρώτοι στις παραγγελίες οι Έλληνες το 2008 • Omega Navigation • Παραγγελία 10 πλοίων ακύρωσε η Metrostar • Ακυρώσεις από DryShips και Βαφειά • Αδρανοποιημένα εκατό containerships • Το 5% της Navios • Αγορά handymax από Euroseas • Νεφελώδης ο καιρός για Top Ships και Star Bulk • Κρίση και στον κλάδο ναυτασφαλίσεων

94 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΛΕΩΦΟΡΟΙ

Άρθρο του δημοσιογράφου κ. Κωστή Παπαγεωργίου, νικήτη των ευρωπαϊκών βραβείων «Mare Nostrum» του Ομίλου Grimaldi

102 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ

«Από τα καράβια στο Πολυτεχνείο, στην ποίηση και τη φιλοσοφία». Ένας ατόφιος ναυτικός της Ελλάδας και της Κεφαλλονιάς συνομιλεί με τον δημοσιογράφο και συγγραφέα Νίκο Πηγαδά

110 ΝΩΕ EXPRESS

119 ΟΣΑ ΛΕΝΕ ΟΙ ΜΠΙΝΤΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ

Νέο πλοίο από την Ventouris Ferries. Νέο πλοίο και στο Ρέθυμνο;

123 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΣΡΤ ΝΙΚΟΣ ΠΕΤΑΛΑΣ

«Έτσι κερδίζεις». Πρόσωπο με πρόσωπο με έναν αξιωματικό Εμπορικού Ναυτικού που αγαπά το επάγγελμά του

126 ΜΠΑΡΚΟ

«Πώς θα μπει ο κόσμος στα βαπόρια;». Του Σρτ Γιώργου Μαλιτζέου

130 ΚΑΡΑΒΟΛΑΤΡΕΣ

Η μηνιαία αναφορά του Πολεμικού Ανταποκρητή του «Ε» • ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ, ο μικρός μαχητής των 35 μέτρων • Το ΕΛΥΡΟΣ με το μάτι του επιβάτη

139 Σρτ ΝΕΜΟ

142 ΓΕΦΥΡΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

«Ένα πέρασμα στο πέρασμα των αιώνων». Ανέκδοτες φωτογραφίες. Του Σπύρου Θεοδωράκη

150 Η ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ CONTAINERS

Με τη ματιά του συγγραφέα-πλοίαρχου Σρτ Α. Ι. Τζαμπζή

160 ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Ντρέπομαι για τη γύμνια του Πρίγκιπα • Θέλω να καταγγείλω • Αυτό περιμένω από τους αξιωματικούς • Η φωνή ενός Κεφαλλονίτη караβολάτρη

169 ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ

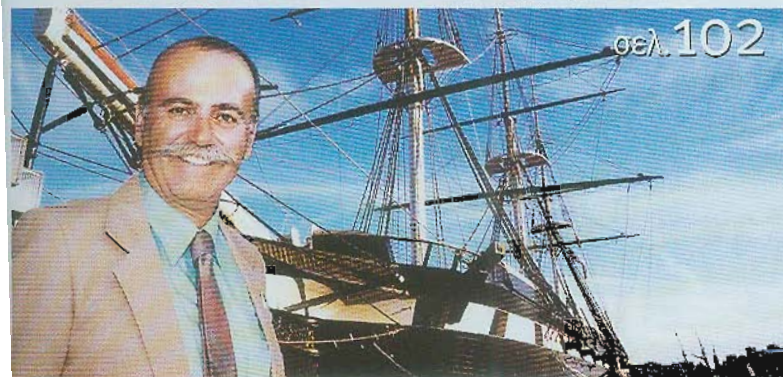
σελ. 62

σελ. 94

σελ. 123

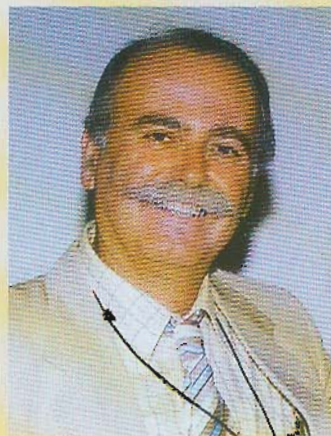

σελ. 102

Από τα *καράβια* στο *Πολυτεχνείο*, στην *ποίηση* και τη *φιλοσοφία*

«Η θάλασσα μ' έμαθε την ευθύνη. Η αρμύρα μου έδωσε το σφρίγος. Η περιπέτεια το θάρρος. Η θάλασσα ήταν και είναι η μεγάλη αγάπη. Το καλύτερο σχολείο». Ένας ατόφιος ναυτικός της Ελλάδας και της Κεφαλληνιάς συνομιλεί με τον συγγραφέα Νίκο Πηγαδά

Ναυτικός ατόφιος. Γνήσιο τέκνο της κεφαλλονίτικης ναυτικής παράδοσης. Οι σαγηνευτικές ιστορίες από τους παλιούς θαλασσινούς ήταν η πρώτη πρόκληση στην παιδική φαντασία του. Άλλωστε, πλάι στη θάλασσα μεγάλωσε, που «τη δρόσιζε το οστρο-γάρμπα». Εκεί, στο Ρατζακλί, όπου γεννήθηκε το 1946. Η δεύτερη πρόκληση ήρθε με τους σεισμούς του 1953, που ισοπέδωσαν το νησί. Έτσι πήρε τη μεγάλη απόφαση. Χωρίς δισταγμό, ο Γιώργος Σπηλιώτης επέλεξε «το δρόμο των πλατιών οριζόντων». Δούλεψε σε ποντοπόρα. Γκαζάδικα και τζενεραλάδικα. Ξεκίνησε από μούτσος. Για να εξελιχθεί γρήγορα σε στέλεχος της γέφυρας. Πήρε το δίπλωμα του ανθυποπλοίαρχου, ενώ εργάστηκε και ως υποπλοίαρχος. Φυσικά, δεν παρέλειπε, σε κάθε λιμάνι, να... καταθέτει στην «Banka della woman». Στα επτά χρόνια πάνω, ο καπετάν Γιώργης εγκαταλείπει με πόνο ψυχής τη θάλασσα. Ωστόσο, το... διαζύγιο ήταν μόνο από κοίτης. Στην πραγ-

Ο κύριος Γιώργος Σπηλιώτης

ματικότητα ο ναυτίλος Σπηλιώτης ταξιδεύει ακόμη με τα φτερά της φαντασίας του. Και υμνει τη θάλασσα. Νοσταλγεί τον βαπορίσιο καφέ. Δακρύζει, σαν τον κατακλύζουν των μπάρκων οι αναμνήσεις. Αλλά και δεν ξεχνά να επισημάνει ότι εκείνα τα χρόνια οι ναυτικοί απολύονταν, όταν ζητούσαν δύο ελιές παραπάνω. Και ήταν προτιμότερο να σπάσει το πόδι του ο ναυτικός, παρά να χυθεί λίγη μπογιά. Εξομολογείται ο ίδιος: «Η θάλασσα μ' έμαθε την ευθύνη. Η αρμύρα μου έδωσε το σφρίγος. Η περιπέτεια το θάρρος. Η θάλασ-

σα ήταν και είναι η μεγάλη μου αγάπη. Το καλύτερο σχολείο...». Κι αυτά τα λέει και τα διατυμπανίζει παρότι, μετά το «χωρισμό», πραγματοποίησε λαμπρές σπουδές σε Πολυτεχνείο των ΗΠΑ. Πήρε master πολιτικού μηχανικού που αποτελεί το βιοποριστικό επάγγελμά του, αλλά και ντοκτορά Φιλοσοφίας. Από νωρίς ο Γιώργος Σπηλιώτης κατέγραφε στο χαρτί τις ευαισθησίες του. Τις κουβαλούσε με το ναυτικό του σάκο. Εξηγεί ο ίδιος: «Είναι, λοιπόν, το κάλεσμα του Ορφέα... και το πνεύμα του πόντου... που μ' έσπρωξαν στην ποίηση». Μέχρι σήμερα έχουν κυκλοφορήσει τρεις ποιητικές συλλογές του: «Θάλασσα αγάπη μου», Πάτρα 2004, «Θαλλόελαϊας», Πάτρα 2005 και «Φάρος» Πάτρα 2007. Και οι τρεις έτυχαν καλής υποδοχής από τους επαίοντες και έπεται συνέχεια. Περιττό να τονίσουμε πως οι σίχοι του στάζουν αρμύρα και ναυτοσύνη. Ο ίδιος πιστεύει: «Ο ποιητής γεννιέται, δεν γίνεται. Και σε κάποια στιγμή της ζωής του ένα ερέθισμα λύπης, χαράς θα τον κάνει να εκφραστεί με ποιητικό λόγο». Ακολουθεί η απολαυστική συνε-

ντευξη του Γιώργου Σπηλιώτη. Σημειωτέον ότι μέσα σ' όλα βρίσκει το χρόνο να επισκευάζει και να συντηρεί βιολιά, από μεράκι. Το σπίτι του στο νησί μετατρέπεται σε αίθουσα συναυλιών, όταν παίζουν βιολί τα τρία παιδιά του και πιάνο η σύζυγός του.

Λόγοι που ώθησαν στο πρώτο μπάρκο;

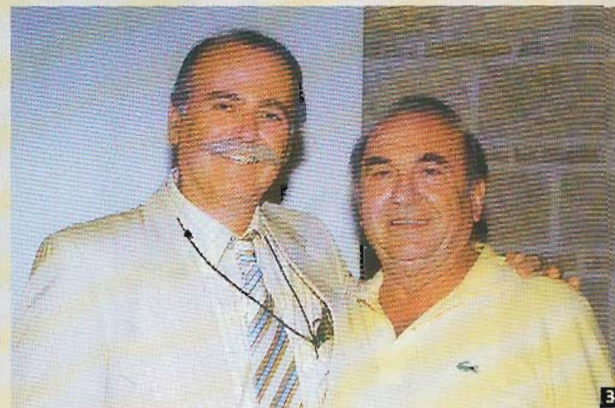
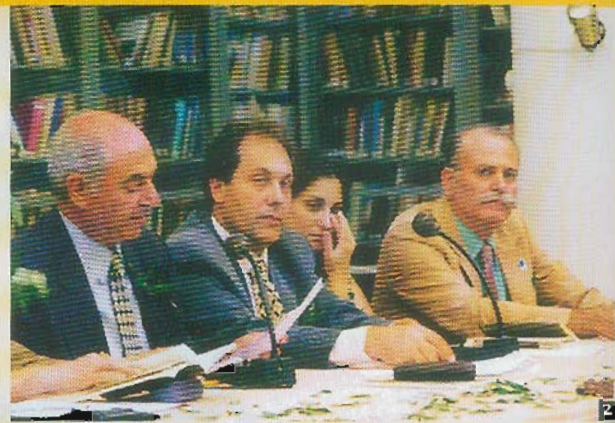
«**Ο**ι ιστορίες που διηγούνταν οι ναυτικοί για όμορφους ξένους τόπους, λιμάνια και ταξίδια δημιούργησαν μέσα μου την επιθυμία να γίνω κι εγώ ναυτικός, όταν μεγαλώσω. Αυτή ήταν η πρώτη πρόκληση. Ο σεισμός του 1953 ισοπέδωσε την Κεφαλονιά, γεμίζοντάς την πέτρες, χαλάσματα, θύματα και συμφορά. Η δεύτερη πρόκληση πήρε τη θέση της στην παιδική μου φαντασία. Αρχικά διάλεξα το δρόμο των πλατιών οριζόντων. Το έλεγαν IONIAN CHALLENGER, ένα γκαζάδικο του Βεργωτή».

Ταξίδια, βαθμολογική εξέλιξη;

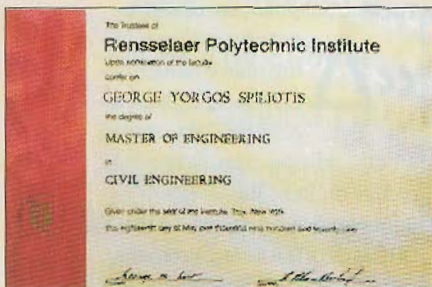
«**Δ**εύτερο μπάρκο ru-mpar στο KEFALONIA του Βεργωτή. Ένα γιαπωνέζικο σκαρί 45.000 τόνων, που εκτός των άλλων διαθέτε βιβλιοθήκη! Ανθυποπλοίαρχος στο πλοίο PRO-DROMOS VITA άλλης εταιρείας, ένα τζενεραλάδικο από λιμάνια της Ευρώπης στα Αραβικά Εμιράτα, Βόρεια και Νότια Αμερική και ψαράευρο από το Περού στην Ευρώπη. Ωραία ταξίδια. Στα λιμάνια καθόμαστε 5-10 ημέρες... πάει ο μισθός. Όλα τα χρήματα γίνονταν καταθέσεις στην "Banka della woman", που διατηρούσε καταστήματα, στα δρομάκια με τα κόκκινα φανάρια, σε κάθε λιμάνι. Όταν ανέλαβα υποπλοίαρχος, κάθισα μέχρι που έκλεισε το κεφάλαιο "θάλασσα", αφού η δεύτερη πρόκληση είχε φανεί στον ορίζοντα».

Η ζωή και οι συνθήκες στα πλοία της εποχής;

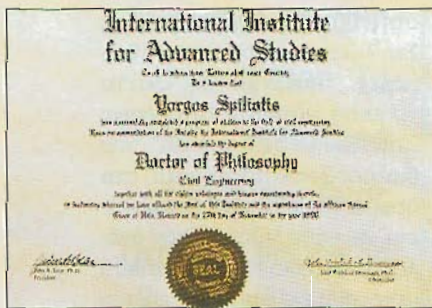
«Για το νέο ναυτικό χωρίς έγνοιες, που διψά για περιπέτεια, να δει, να γυρίσει, να γνωρίσει τον κόσμο, να χορτάσει το μάτι ►

1. Η Έφη Αναυτή, πρόεδρος του συλλόγου Νέων Καλλιτεχνών Πάτρας, παραδίδει στον ποιητή Γιώργο Σπηλιώτη πλακέτα για τη συμβολή του στην ποίηση, κατά την παρουσίαση της συλλογής «Φάρος» στην Πάτρα. 2. Ο ποιητής Κώστας Σταμάτης (αριστερά) παρουσιάζει τη συλλογή «Θαλλόν Ελαίος» του Γιώργου Σπηλιώτη. 3. Ο ποιητής Γιώργος Σπηλιώτης με τον Μάκη Βαρελά στην παρουσίαση της συλλογής «Φάρος» πρόσφατα στην Πάτρα. Σε μια άλλη εποχή είχαν συναντηθεί ως ανθυποπλοίαρχος και υποπλοίαρχος στο PRODROMOS VITA

Πάνω: Το πτυχίο Masters of Engineering, στο RPI, N.Y.
Κάτω: Ντοκτορά στη φιλοσοφία

του όπως λένε, η ναυτική ζωή είναι μια διέξοδος. Για τον οικογενειάρχη ναυτικό τα πράγματα είναι διαφορετικά. Η οικογένεια και οι υποχρεώσεις δεν επιτρέπουν dolce vita στα λιμάνια. Ο επαγγελματισμός και η σύνεση είναι τα χαρακτηριστικά του. Μπαρκάρει πάντα

με γνωστό είτε κάποιον αξιωματικό της μηχανής ή της κουβέρτας είτε του βοηθητικού προσωπικού. Το μπάρκο διαρκεί ένα με δύο χρόνια και επιστροφή στο σπίτι για ένα δύο μήνες τα καλοκαίρια. Η εργασία άρχιζε το πρωί στις οκτώ, στις δέκα σταματούσαμε για καφέ. Τι μυρωδιά αυτός ο καφές του βαποριού, που συνοδευόταν με αναψυκτικό και καμιά φορά και κανένα κουλουράκι, αν ο καπετάνιος και ο τροφοδότης δεν ήταν ταγκούνηδες!

Καθισμένοι πάνω στους κάβους της πρύμης παίρναμε μια ανάσα στα θερμά κλίματα πιάνοντας κάποια ιστορία ή περιπέτεια σαν αυτή του λοστρόμου που έτρεξε στη γέφυρα να ειδοποιήσει τον καπετάνιο ότι ο Νικολός ενώ έβαφε το άλμπουρο έπεσε κάτω... Και ρωτά ο καπετάνιος: Χύθηκε ο μογοιάς, μωρέ. Και ο λοστρόμος με αγωνία τον πληροφορεί ότι ο Νικολός έσπασε το πόδι του, για να πάρει την απάντηση: Ε, καλά, αυτά συμβαίνουν στα βαπόρια, Μανωλιό, ο μογοιάς να μη χυθεί!! Έτσι μέναμε απορροφημένοι μέχρι που η φωνή του λο-

στρόμου "έλα πάμε, παιδιά, ναπος παρα νία" ακουγότανε για συνέχιση της εργασίας μέχρι το μεσημέρι. Οι αξιωματικοί στην τραπεζαρία τους είχαν καλύτερη περιποίηση. Το υπόλοιπο πλήρωμα στην κοινή τραπεζαρία, ο καθένας στη θέση του. Κάποτε ακουγόταν και κανένα παράπονο, σχετικά με την ποιότητα του φαγητού. Κάποιος διηγούνταν ότι σε κάποιο πλοίο το πλήρωμα ζήτησε δύο ελιές παραπάνω από τον καμαρότο. Η εντολή εστάλη στον καπετάνιο από το γραφείο του Λονδίνου. "Διώξε εκείνους του πληρώματος που ζήτησαν δύο ελιές παραπάνω κάθε Τετάρτη και Παρασκευή". Ήταν φθηνότερο να αντικατασταθούν μερικοί του πληρώματος παρά να δοθούν δύο ελιές σε όλα τα πληρώματα των πλοίων τους».

Ναυτικά ατυχήματα;

«Πιστεύω ότι είμαι από τους τυχερούς ναυτικούς. Στον πόλεμο των Επτά Ημερών του 1967 θα είχαμε

αποκλειστεί μέσα στο κανάλι του Σουέζ, αν δεν χαλούσε το ένα καζάνι της μηχανής, που ανάγκασε το πλοίο να πηγαίνει με μειωμένη ταχύτητα. Όσα πλοία βρέθηκαν μέσα στο κανάλι βομβαρδίστηκαν από την ισραηλινή αεροπορία. Και εμείς πήγαμε το γύρο του Cape Town. Δεν ήταν η σειρά μας».

Καλύτερες και χειρότερες στιγμές;

«**Α**πόλαυσα τα ωραιότερα πρωινά της ανατολής του ηλίου και τα ωραιότερα ηλιοβασιλέματα. Αυτές τις στιγμές που η σκέψη απελευθερώνεται για να γεννηθούν συναισθήματα που μπόρεσα να τα καρφώσω στο χαρτί. Ομολογώ ότι μια από τις πλέον οδυνηρές στιγμές της ναυτικής μου ζωής ήταν όταν ένα βράδυ, στη βαρδιόλα του πλοίου, βρεθήκαμε μόνοι, κάτω από τ' αστέρια του ουρανού. Άνοιξα τότε την καρδιά μου και της εξομολογήθηκα ότι πρέπει να φύγω. Η ε-

Από τη γέφυρα του γκαζάδικου στο μάστερ του Πολυτεχνείου, στα υψίπεδα του... Παρνασσού και στη φιλοσοφία

ΑΡΜΥΡΑ ΚΑΙ ΝΑΥΤΟΣΥΝΗ ΣΤΑΖΟΥΝ ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ

Ξομολόγηση αυτή χαρακτήρη με τους στίχους του ποιήματος "Ητελευταία βάρδια" στη συλλογή "Φάρος". Οι ορίζοντες ήσαν πλέον μικροί και η δεύτερη πρόκληση βρισκόταν αλλού. Έβαλα λοιπόν πλήρη για ένα νέο challenge. Το IONIAN CHALLENGER για μένα βρισκόταν στα θρανία του Πολυτεχνείου.

"Τ' άσπρα μιδούσανε σιγά, κι εμείς αμύθητοι/εκουιάζομασε στα μάτια, /με 'να βουβό αναφιδήνιό/που 'μοιαζε μάνας και παιδιού/στο πρώτο του το μπάρκο"

Γιατί εγκατέλειψες τη θάλασσα ύστερα από επτά χρόνια;

«Ήμουν 28 χρονών, με καριέρα στρωμένη, χωρίς υποχρεώσεις. Κάθε φορά που περνούσα έξω από το Μετσόβιο Πολυτεχνείο έπινα τον εαυτό μου να διαμαρτύρεται, με ένα δάκρυ που κάποτε κύλησε, λέγοντάς μου "καπε-

τάνιος θα γίνεις, εκεί μέσα όμως δεν μπορείς να πάς". Φαίνεται καθαρά ότι το δεύτερο γυμνασιακό ερέθισμα δεν είχε ικανοποιηθεί. Αποφάσισα να γίνω πολιτικός μηχανικός».

Μετανιώσατε ή όλα και γιατί;

«**Α**σφαλώς όχι. Οι εμπειρίες από τη ναυτική ζωή μου με ακολουθήσαν στη μετέπειτα φοιτητική ζωή μου και μέχρι σήμερα. Είχα μάθει να τολμώ, να πιάνω τον ταύρο από τα κέρατα και να τον γονατίζω».

Τι θετικό αποκομίστηκε από τη θάλασσα;

«Η θάλασσα μου έμαθε την ευθύνη, η αρμύρα μου έδωσε το σφρίγγος, η περιπέτεια το θάρρος, η ανάγκη της ομαδικής διαβίωσης την ωρίμανση της σκέψης και, το σπουδαιότερο, με έμαθε να μη φοβάμαι την εργασία, αλλά να τολμώ. Έτσι τολμώ να πω ότι η θάλασσα ήταν και είναι η μεγάλη μου αγάπη, το καλύτερο σχολείο

που πέρασα. Με αυτή τη δύναμη της θέλησης γράφτηκα στο Πολυτεχνείο R.P.I. στην πόλη Τρογ, της Νέας Υόρκης. Είχαν περισσέψει και κάποιες οικονομίες, επειδή ήσαν σε άλλη τράπεζα, όχι σε εκείνη του λιμανιού τα μέρη. Εκεί, στο Πολυτεχνείο R.P.I., με περίμενε μια έκπληξη. Ο σύμβουλος μου και καθηγητής μου William Spiller, καλή του ώρα, βλέποντας στο βιογραφικό μου σημείωμα ότι ήμουν Ανθυποπλοίαρχος του εμπορικού ναυτικού, που κατά σύμπτωση ο ίδιος ήταν λάτρης της ιστιοπλοΐας ανοικτής θαλάσσης, με πήρε κοντά του στην έρευνα που μόλις ετοιμάζε να κάνει. Έτσι μέσω του ερευνητικού προγράμματος πληρώνονταν τα δίδακτρα, που δεν ήταν ευκαταφρόνητο ποσόν».

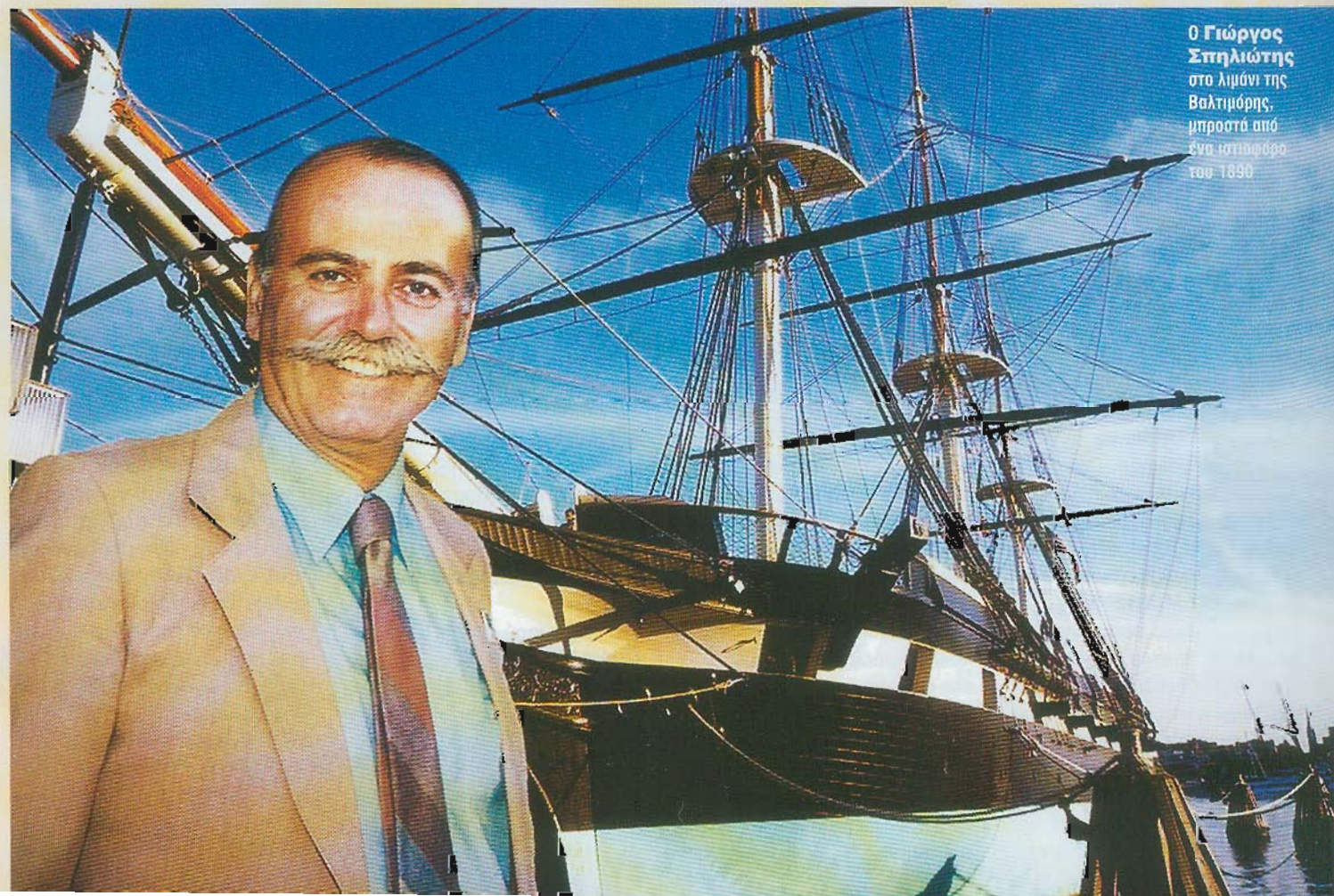
Με τις σημερινές συνθήκες θα συνηγορούσατε στον έφηβο Γιώργο Σπηλιώτη, «στα χρόνια της ζέουσας νιότης», να γίνει ναυτικός;
«Σαν γονιός αργότερα, όταν ►

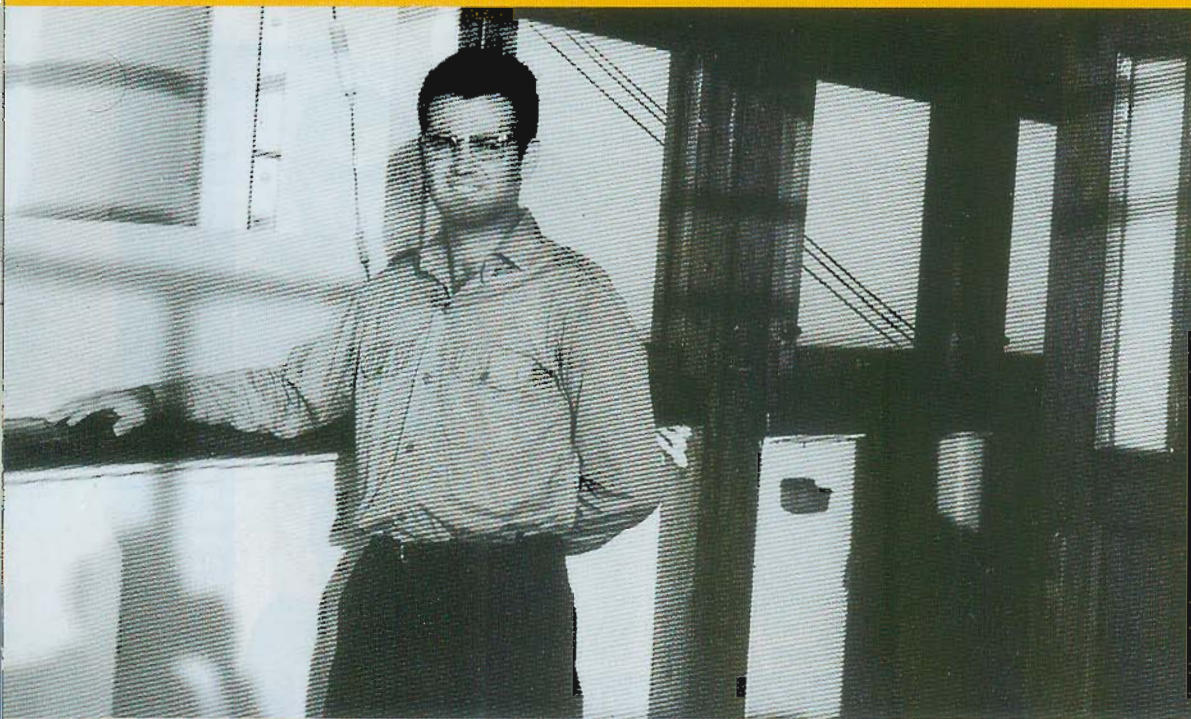
Ναυτάκι στο Λιμενικό Σώμα

Την ημέρα της απονομής του πτυχίου Masters of Engineering στο RPI της Νέας Υόρκης

Ο Γιώργος Σπηλιώτης στο λιμάνι της Βαλτιμόρης, μπροστά από ένα ιστιοφόρο του 1890

Ως ανθυποπλοίαρχος στη γέφυρα του PRODROMOS VITA

τα παιδιά μου τελείωναν το ελληνικό Λύκειο, προσπάθησα να τα πείσω να πάνε έστω μόνο για έναν χρόνο στη θάλασσα και μετά να ακολουθήσουν τις όποιες άλλες σπουδές βιοπορισμού. Εκεί ομολογώ ότι δεν κατάφερα να τους πείσω. Έτσι έχασαν την ευκαιρία να πάρουν αυτή την "αρμύρα", που θα τους ακολουθούσε εφ' όρου ζωής».

Βάρδια στη γέφυρα: πώς την εισπράττει ο ναυίλος;

«Η ευθύνη της διακυβέρνησης ενός πλοίου είναι το ιερότερο και πρώτιστο μέλημα ενός αξιωματικού της γέφυρας, που του έχουν εμπιστευθεί σαράντα περίπου οικογένειες, το πλοίο και το φορτίο, μαζί με τη δική του ζωή».

Εμπειρία πολιτικού μηχανικού;

«Ύστερα από επτά χρόνια, από τα θρανία του R.P.I. βρέθηκα στην Ουάσιγκτον D.C. Η εταιρεία λεγότανε Bachtel. Μελετούσαμε ατομικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρισμού, λιμάνια και για τα Αραβικά Εμιράτα κάποια αεροδρόμια. Ήταν η εποχή του personal computer και με τις γνώσεις από το R.P.I. αναμείχθηκα στον καινούργιο κόσμο του pc, που μόλις ανέτελλε στις αρχές του 1980. Με έναν συνεργάτη, πρώτοι δημοσι-

εύσαμε το 1986 το μοναδικό στο είδος του πολυγλωσσικό-επιστημονικό computer πρόγραμμα με το όνομα GRAFEAS, για τις ανάγκες της αγοράς. Το πρόγραμμα μπορούσε να γράψει 24 ομιλούμενες γλώσσες, τύπους φυσικής και μαθηματικών και μέχρι το 1990 κυκλοφορούσε διεθνώς».

Λάτρης και της μουσικής;

«Στην Ουάσιγκτον τυχαία γνώρισα έναν γέρο Ιρλανδό μουσικό, τον Willy Goalt, που μαζί του κάθισα τρία χρόνια και έμαθα την κατασκευή βιολιού. Τότε άρχισα και να μαζεύω παλιά βιολιά, να τα επισκευάζω και να δημιουργώ τη συλλογή μου. Έτσι, όταν τα παιδιά μου, ο Γιάννος, ο Απόλλων και η Διαμαντίνα, έφταναν σε ηλικία τριών ετών, μπήκαν σε σχολείο βιολιού στην Ουάσιγκτον με την ιαπωνική μέθοδο Σουζούκι. Με τη σύζυγό μου, Βασιλική στο πιάνο και τα τρία παιδιά στο βιολί πολλά βράδια είχαμε συναυλία στο σπίτι με μόνιμο ακροατήριο τη γιαγιά και εμένα. Όμορφα χρόνια, γεμάτα αγάπη για τη μουσική».

Το ταξίδι της ποίησης πώς ξεκίνησε και με τι εφοδία;

«Είναι το κάλεσμα του Ορφέα και

το πνεύμα του πόντου που μ' έσπρωξαν στην ποίηση. Άρχισα να γράφω τετράστιχα από τα γυμνασιακά μου χρόνια. Ταξιδεύοντας τη δεκαετία του 1960 έγραφα ποίηση επηρεασμένος από τον Σολωμό, τον Παλαμά, τον Δροσίνη, δηλαδή αυτούς που διάβαζα στα μαθητικά μου χρόνια. Στο Λιμενικό Σώμα 1970-71 γνώρισα τον τότε Ανθυποπλοίαρχο του Α.Σ. Κώστα Σταμάτη που έγραφε ποίηση σε ελεύθερο στίχο. Δειλά του έδωσα και μερικά από τα δικά μου ποιήματα και έτσι αυστηρά μου είπε: "Πολύ καλά που γράφεις, όμως να μάθεις να γράφεις σε ελεύθερο στίχο γιατί στην προσπάθειά σου να πετύχεις μέτρο και ομοιοκαταληξία στριμώχνεις τις λέξεις". Μου πρότεινε να μελετώ, ιδιαίτερα τον Καβάφη και τον Σεφέρη».

Εμπροσές από Καββαδία ή άλλους ποιητές;

«Το Μαραμπού και το Πούσι του Ν. Καββαδία μού τα δώρισε ένας νεοφερμένος στον Καναδά Έλληνας γιατρός το 1976, όταν ήμουν φοιτητής και στην παρέα με σύστησαν σαν παλιό καπετάνιο που γράφει ποίηση. Η θεματολογία των ποιημάτων μου είναι αποκλειστικά προσωπικές περιγρα-

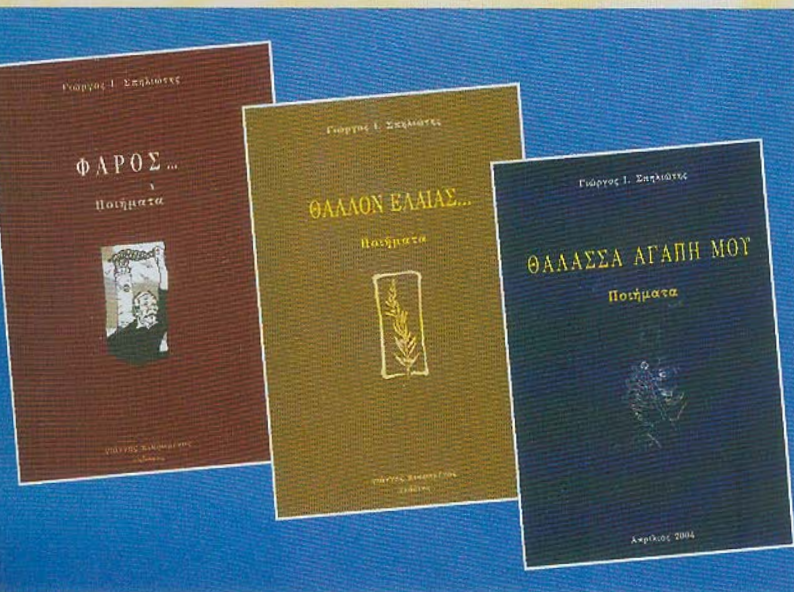
φές, συναισθήματα, ιδέες και εμπειρίες κατά τη διάρκεια της ναυτικής μου ζωής και όχι μόνο. Πιστεύω ότι έχω επηρεαστεί από Αμερικανούς ποιητές και ιδιαίτερα από τον αγαπημένο Robert Frost».

Ο Κώστας Σταμάτης στην κριτική του γράφει: «... Η κοινή θεματική του Γιώργου Σπηλιώτη τον φέρνει κοντά στον Νίκο Καββαδία, αλλά δε μοιάζει ούτε επηρεάζεται από τη μοναδική ποιητική εκείνου, που είναι επιφανειακή κι εξωτική. Έχει μίαν απήχηση από τις "Ινδίες" του Δ. Ι. Αντωνίου, ιδίως στον αναχωρητισμό και το ερωτικό στοιχείο, αλλά μόνον αυτά. Αμυδρή, πλην ουσιαστική, είναι η σκιά του Καβάφη... Όλοι οι Νεοέλληνες ποιητές είναι επηρεασμένοι πολύ ή λίγο από τον Καβάφη και οι περισσότεροι από τους θαλασσιούς ποιητές μας έχουν παράλληλα ως πρότυπο τον Καββαδία».

Τι καινούργιο προσφέρεις στη ναυτική ποίηση και γενικότερα στην ελληνική λογοτεχνία;

«Εγώ γράφω αυτά που νιώθω εκείνη τη στιγμή, που το κέντρισμα τσιγκλάει τη σκέψη. Αν με τον ποιητικό λόγο τσιγκλάω κάποιου τις ψυχικές χορδές και εκδηλώνεται με κάποιο δάκρυ, όπως εκείνο που τρεξε από του καπετά Στέλιου Χαρίτου τα μάτια, όταν άκουγε το ποίημα "Ο Διαβήτης", ε, τότε είναι ένα θετικό σημάδι στον ορίζοντα...».

Ο ποιητής Κώστας Σταμάτης επισημαίνει σχετικά: «... Οστόσο πρέπει να σημειώσω ότι τα ποιήματα του Γιώργου Σπηλιώτη, δοσμένα σε πρώτο, δεύτερο ή και τρίτο πρόσωπο, αγκαλιάζουν ολόκληρη την κλίμακα του ποιητικού λόγου, καθώς περιλαμβάνουν σταθερά και με μια αξιοπρόσεκτη ισορροπία, στοιχεία επικά, λυρικά και δραματικά. Και τα τρία τούτα βασικά στοιχεία του ποιητικού λόγου κάνουν τα τραγούδια του Γιώργου Σπηλιώτη να κλυδωνίζονται και να κλυδω- ▶

νίζουν τον ίδιο και τον αναγνώστη, επιτρέποντας μια γόνιμη επικοινωνία, αμφίδρομα κινούμενη, από και προς τον ποιητή».

Στις ποιητικές σας συλλογές «Φάρος» και «Θάλασσα Αγάπη μου» κάνετε συνεχείς αναφορές στη θάλασσα και στους ανθρώπους της. Τι σημαίνει; Εξάρτηση διαχρονικά από το υγρό στοιχείο, νοσταλγία για την παλιά αγάπη (θάλασσα);

«Η φιλόλογος και ποιήτρια Ευρώπη Μοσχονά στον πρόλογο της συλλογής "Φάρος" γράφει: "... Σε ώρες νυχτερινής γαλήνης, με το κασκέτο φορεμένο, και μια κούπα ζεστό καφέ μπροστά του, παίρνει το σάκο, εκείνον που κρατά στη μνημοσύνη, τον ανοίγει και φεύγει για θάλασσες αλαργινές ... Και ιστορίες γεμίσαμε το σάκο μας χιλιάδες/Για να 'χουμε αποθέματα στα γηρατειά να λέμε..."», ομολογεί ποιητικά ο Γιώργος Σπηλιώτης και επιχειρεί να μιλήσει για τα αγαπήματα μιας εποχής που τον σημάδεψε. «Μιλήματα» ενός νοσταλγού, βαθιά χαραγμένες παραστάσεις, ομιλούσες μαρτυρίες ενός θαλασσινού, που ομολογεί με τη ματιά βυθισμένη κάπου μακριά, πέρα: «Πριν απ' όλα υπήρξες θάλασσα/Όταν αλμύρισαν τα χείλη μου/Ξαναγεννήθηκα μέσα στη θάλασσα/Κι έκτοτε ταξιδεύω στο άγνωστο/Έρημος, σαν ναυαγός

πάνω στο κύμα/Κι εμείς συνομολογούμε τούτη τη μαρτυρία».

Ποιο ποίημα θα ήθελες να δημοσιευτεί στο περιοδικό: «Το "Ένας Διαβήτης"».

Στον Καπετά Στέδιο Χαρίτο Ένας διαβήτης έχει μείνει συντροφιά μου από τα χρόνια τα παιδιά του ναυτικού τον έχω δίπλα κάθε μέρα στη δουλειά μου θυμίζοντάς μου τη ζωή του βαποριού.

Αφού τον κόσμο ιρηγυρίσαμε παρέα επαροπώσαμε κι οι δυο κάποιον πρωί κι αναποθύνιας κάπου-κάπου τα ωραία μου γράφει κύκλους κύρα πάνω στο χαρτί.

Κι εκεί που γράφω κάποιο τόξο για γεφύρι ή κάποιον δρόμον τη στροφή μ' ανηφοριά, δοξοδρομία και πορεία για ταξίδι χωρίς να θέθει τού ξεφεύγει η μοδύβια

Ο λυρισμός και το συναίσθημα (κυρίως τρυφερότητα) πλημμυρίζουν το «Φάρο» και όλους τους ι-

στούς του, όπως και τα χρόνια της Αθωότητας στη Συλλογή «Θαλλόν Ελαίας». Μήπως συνιστούν τη δεξαμενή της φαντασίας σας;

«Μόνο κεντρίσματα του Ορφέα, και όσα οι μούσες τα βράδια που έρχονται μου λένε γράφω, αν όλα αυτά εκφράζουν λυρισμό και συναίσθημα, τότε άλλο δεν είναι».

«Θαλλόν Ελαίας», αναφορά σε μεγάλους αγωνιστές και πατριώτες. Χρέος τής (Κολοκοτρώνη, Νικηταρά, Παύλο Μελά) ή αντιδιαστολή προς τη σημερινή «νεωτερικότητα», την αφασία και το σύνδρομο Ρεπούση που ταλανίζει τη χώρα και όχι μόνο;

Ένας διαβήτης έχει μείνει συντροφιά μου από τα χρόνια τα παλιά του ναυτικού. Τον έχω δίπλα κάθε μέρα στη δουλειά μου θυμίζοντάς μου τη ζωή του βαποριού

«Το ποίημα "Το χορταρισμένο μήνιμα" είναι μια σκληρή πραγματικότητα. Πέρασα από το ελληνικό σχολείο και ποτέ δεν άκουσα μια αναφορά για το μήνιμα του Γέρου. Ποτέ ένα μηνιόσυνο... Αλλά μήπως ξέρουμε για τους τάφους Εκείνων; Έγινε κάποια προσπάθεια να αναστηθεί η "Ιερά Οδός" και να βρούμε Εκείνους... τους Άλλους... τους Έλληνες εννοώ, που γέννησαν τη δημοκρατία και τα φώτα του πολιτισμού; Τίποτε, τίποτε! Φοβούμενοι το "πολιτικό κόστος"... Δόξα και τιμή μόνο στον Αλάριχο και στις ορδές του, που φρόντισαν με τόσο μίσος να γκρεμίσουν όσα Εκείνοι έκτισαν με Αγάπη, στην προσπάθειά τους να στείλουν στην αφάνεια ό,τι θύμι-

ζε Ελευσίνα, Έφεσο, Δελφούς, Αθήνα, Άθω. Ελληνισμό. Α! ναι, ξέχασα ότι όλοι Εκείνοι ήσαν "Εθνικοί... Ειδωλολάτρες", που μόνο δεν τους ξεχνούμε την Κυριακή της Ορθοδοξίας. Τους διαβάζουμε τον καθιερωμένο "αφορισμό" και όχι μία φορά, αλλά επτά φορές, μήπως και χαθεί καμιά από αυτές στο δρόμο και δεν φτάσει στον ουρανό.

Όσο για το σύνδρομο Ρεπούση, ομολογώ ότι προσωπικά θα ήθελα να επισημάνω ότι υπάρχει στους Νεοέλληνες μια τάση όχι απλά αδιαφορίας απέναντι στα εθνικά θέματα, αλλά μια τάση παραπληροφόρησης και ανθελληνισμού, με την οποία έχουν γαλουχηθεί από χρόνια. "Έλα μωρέ τώρα... δεν βαριέσαι... και τι έγινε". Κατά τα άλλα, μας φταίνει οι άλλοι για όλα. Ευτυχώς που υπάρχει ένα χέρι που όταν πάει να βουλιάξει αυτή η βάρκα που τη λένε Ελλάδα, αυτό το χέρι την κρατά πάνω στο νερό».

Πώς τοποθετείται ο ποιητής απέναντι στη βαρβαρότητα των ΗΠΑ ενάντια στους λαούς. Υπάρχει ελπίδα;

«Η σημερινή εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ, που δεν ήταν η ίδια του 1776 (σ.σ.: έτος ανακηρύξης της ανεξαρτησίας) είναι ένα μοντέρνο αντίγραφο εκείνων της άλλοτε παντοκράτειρας Αγγλίας, της Ενετοκρατίας, των Βυζαντινών, που είχαν αντιγράψει τις συμμαχίες των Αθηναίων, των Σπαρτιατών κατά γράμμα. Διερωτήθηκε κανένας μας αν η παλικαρία πράξη των ανδρών της Νάξου ήταν "αποστασία της Νάξου" ή "ανεξαρτησία της Νάξου" από το τότε ΝΑΤΟ; Ο ισχυροίτης γης μετά το πέρας του κάθε πολέμου πάντα γράφουν και την ιστορία του πολέμου όπως τη θέλουν. "Εμείς, τι κάνουμε εμείς;" από το ποίημα "Ο χρόνος ή το χρήμα", της ποιητικής συλλογής "Θαλλόν Ελαίας". Η ελπίδα πεθαίνει τελευταία, οπότε ισχύει το λατινικό *dum spiro spero*». ■